“İSLÂM’A İTİRAZLAR” ADLI ESERİMDEN BİR ALINTI

(...dünden devam)

“İslâm’a İtirazlar ve Kur’ân-ı Kerîm’den Cevaplar” adlı eserimde bu hususta söylediğim birkaç cümleyi yinelemek istiyorum:

“Şunu da belirtmek lâzımdır ki Kur’ân-ı Kerîm, belirli tarihi olayları alıp ayrıntıya girmeden ana noktalara dokunmakta ve ders vermektedir. Olayların, daha ziyade kendi amacına yönelik olan yanlarını seçmektedir. Bu olaylar çeşitli yerlerde geçtiği halde her defasında ayrı bir tatlılık ve canlılıkla ifade edilmektedir. Kur’ân’ın ele aldığı tarihî vak’aların her birinde Arap ulusunun müptelâ olduğu bir hakikat dile getirilmektedir. Dolayısıyla Arapların o fenâ huyları kınanmaktadır.

Aşılanmak istenen fikir, tarihî gerçeklerle ifade edilirse çok daha etkili olur. Halk, somut olaylar dinlemek ister. İnsan doğası hikâyeden hoşlanır. İşte Kur’ân-ı Kerîm, insan ruhunun bu özelliğini göz önünde tutarak ‘En güzel kıssa’ları anlatmak, aşırılığa kaçmadan tarihten örnekler vermek suretiyle düşünce aşılamanın yolunu tutmuştur. Öğüt ve irşâdda en güzel yol da budur. Bu vak‘alar, Kur’ân’ın parlak, câzip üslûbuyla âdetâ bir sinema filmi gibi, tablo gibi halkın gözleri önüne serilmekte, oradan alınacak izlenimler ve ibretler de zihinlere nakşedilmektedir. Sanki bu vak‘alar birer öğretici filim görevini yapmaktadır. Öyle söz haline gelmiş belgesel filimler ki bin defa görülse usanılmıyor, tekrar görülmek, seyredilmek isteniyor.” (İslâm’a İtirazlar, s. 486-487, Ankara, 1983)

Anlatılan kıssaların hepsinde Hz. Muhammed’in çağdaşı ve muhatabı olan Arap toplumunun kötü bir tutkusu dile getirilmektedir. İşte Kur’ân'da Kureyş Kavminin bu kötü huyları, kendilerine, bir başka peygamber kavminin davranışı olarak canlandırıl-makta ve öteki kavimlerin mahvına sebebolan bu kötü huyların, bir gün kendilerinin de mahvına sebebolacağı anlatılarak bu davranışlarından vazgeçmeleri öğütlenmektedir.

Kur’ân’ın kıssa anlatım tarzı, hikâye veya tarih üslûbu değil, öğüt üslûbudur. Amaç, tarihî olayları bir tarih kitabı ayrıntısıyla anlatmak değildir. Bu kıssaların bir kısmı Tevrât’ta vardır, bir kısmı da Araplar arasında söylenmekte idi. Tevrât’ta bulunan kıssalar da yine Yahûdîler veya

onlarla temasta olan bazı kimseler tarafından Araplar arasında anlatılırdı. Bundan, Arapların bu kıssalardan az çok haberdar oldukları sonucu çıkmaktadır. Zaten Kur’ân’ın amacı da onların, kulaktan dolma bâtıl inançlarını anım-satmak suretiyle onlara öğüt vermektir. Onun için Kur’ân bu anlatım tarzına *tezkîr v*eya *zikrâ* yani anımsatma ve öğüt verme demiştir. İnsanın bildiği bir şey anımsatılır. Bilmediği şeyi anlatmak, anımsatmak değil, öğretmektir.”

(devamı yarın..)